

REPUBLIKA E SHQIPËRISË

**KOMISIONERI PËR MBROJTJEN NGA DISKRIMINIMI
DREJTORIA E HETIMIT ADMINISTRATIV**

Nr. _____ Prot.

Tiranë, më _____._____.2023

V E N D I M

Nr. _____, Datë _____._____.2023

Bazuar në nenin 32/1/a dhe nenin 33 të ligjit 10221/2010 “Për Mbrojtjen nga Diskriminimi”, të ndryshuar, Komisioneri për Mbrojtjen nga Diskriminimi mori në shqyrtim ankesën me nr. 196 Regj., datë 1512.2022, të Fondacionit “Së Bashku”, kundër subjektit Raiffeisen Bank/dega Kavajë, me pretendimin e diskriminimit për shkak të “aftësisë së kufizuar¹”, të personave me aftësi të kufizuar.

Në përfundim të shqyrtimit të ankesës, Komisioneri për Mbrojtjen nga Diskriminimi,

K O N S T A T O I:

I. Parashtrimi i fakteve sipas subjektit ankues.

Subjekti ankues, Fondacioni “Së Bashku”, ka informuar Komisionerin lidhur me problematikën e hasur prej tyre, duke parashtruar si më poshtë vijon:

“Fondacioni “Së Bashku”, që prej muajit prill 2022 po zbaton nismën “Të rinjtë për gjithëpërfshirjen” në Bashkitë: Kamëz, Vorë dhe Kavajë. Qëllimi i këtij projekti është edukimi i të rinjve të bashkive Kamëz, Vorë dhe Kavajë për aktivizimin dhe diversitetin rinor, me synimin përfundimtar krijimin e një grupi për çdo bashki prej 15 aktivistësh që mund të sjellin ndryshime konkrete/nisma, ku bëhet fjalë për përmirësimin e aksesit për personat me aftësi të kufizuara (AK), përmirësimin e gjithëpërfshirjes në shërbimet ekzistuese të bashkive dhe ngritjen e ankesave ndaj bashkive për të garantuar një komunitet gjithëpërfshirës për të rinjtë me, dhe pa

¹ Referuar dokumentacionit respektiv, Fondacioni “Së Bashku” mbron të drejtat e personave me aftësi të kufizuara (PAK, përfshirë dhe personat që janë përdorues të karriges me rrota, për shkak të aftësisë së kufizuar apo paaftësisë lëvizëse të tyre).

aftësi të kufizuara. Në kuadër të sa më sipër, në Bashkinë Kavajë është ngritur grupi i të rinjve aktivistë, të cilët nga inspektimi në terren në këtë Bashki kanë konstatuar problematika në garantimin e aksesueshmërisë për personat me aftësi të kufizuara (PAK), në Raiffeisen Bank sh.a, dega Kavajë (referuar në vijim edhe si Banka)”. Nga fotot e dëguara bashkëlidhur ankesës evidentohet mungesa e rampës në pjesën hyrëse të godinës së Raiffeisen Bank sh.a , dega Kavajë.

Në përfundim, subjekti ankues ka kërkuar nga Komisioneri për Mbrojtjen nga Diskriminimi, konstatimin e diskriminimit të personave me AK, nga ana e Raiffeisen Bank sh.a, dega Kavajë, për shkak të aftësisë së kufizuar.

II. Ndjekja e procedurës për shqyrtimin e ankesës nga Komisioneri.

Fondacioni “Së Bashku”, është një organizatë jofitimpurëse, regjistruar si person juridik, me vendimin nr. 427, datë 18.06.2013, të Gjykatës së Rrethit Gjyqësor Tiranë. Referuar akteve themeluese, shoqata ka si qëllim dhe objekt të veprimtarisë së tij mbrojtjen e interesave të komunitetit të grupeve të përjashtuara në Shqipëri (*duke përfshirë gratë, të moshuarit, fëmijët dhe të rinjtë që vijnë nga familje dhe shtresa të ulëta social-ekonomike, personat me aftësi të kufizuara, fëmijët dhe të rinjtë romë, etj*).

Bazuar në ankesën e paraqitur, Fondacioni “Së Bashku” pretendon mohimin e barazisë dhe diskriminimin e personave me aftësi të kufizuar lidhur me mohimin e aksesueshmërisë për personat me aftësi të kufizuara (PAK), nga ana e Raiffeisen Bank sh.a, dega Kavajë, për shkak të mungesës së rampës.

Pala ankuese pretendon se është diskriminuar për sa kohë që dispozitat ligjore të aktit normativ, VKM-së nr. 1503, datë 19.11.2003 “*Për miratimin e rregullores “Për shfrytëzimin e hapësirave nga ana e personave me aftësi të kufizuara”*”, nëpërmjet të cilave PAK janë përfitues në mënyrë të drejtpërdrejtë, nuk zbatohen nga ana e Raiffeisen Bank sh.a, dega Kavajë.

Bazuar në nenin 32, pika 1, germa “b”, të ligjit nr. 10221/2010 “*Për Mbrojtjen nga Diskriminimi*”, të ndryshuar, parashikohet:

“1. Komisioneri ka kompetencë: b) të shqyrtojë ankesat nga organizatat që kanë një interes të ligjshëm për të vepruar në emër dhe me pëlqimin me shkrim të individëve ose grupeve të individëve që pretendojnë se ka ndodhur diskriminimi ose në emër të tyre për çështje që lidhen me interesa kolektive...”

Bazuar në nenin 4, të ligjit nr. 10221/2010 “*Për Mbrojtjen nga Diskriminimi*”, të ndryshuar, ku përcaktohen subjektet e ligjit, parashikohet:

1. Ky ligj zbatohet për të gjithë personat, që jetojnë dhe qëndrojnë në territorin e Republikës së Shqipërisë. 2. Shtetasit shqiptarë, me banim të përkohshëm ose të përhershëm jashtë kufijve të Republikës së Shqipërisë, gëzojnë mbrojtjen, që ofron ky ligj, në marrëdhëniet me organet shtetërore shqiptare. 3. Personat fizikë e juridikë të huaj, me banim, vendqëndrim apo seli jashtë territorit të Republikës së Shqipërisë, gëzojnë mbrojtjen, që ofron ky ligj, në marrëdhëniet me organet shtetërore shqiptare.”

Bazuar në nenin 32, pika 3, të ligjit nr. 10221/2010 “Për Mbrojtjen nga Diskriminimi”, të ndryshuar, përcaktohet se: “3. Për shqyrtimin e ankesave që i drejtohen, komisioneri zbaton normat e parashikuara në Kodin e Procedurave Administrative, me përjashtim të procedurave që parashikohen nga ky ligj”.

Bazuar në nenin 33, pika 3, të LMD-së përcaktohet se: “3. Për shqyrtimin e ankesave që i drejtohen, Komisioneri zbaton normat e parashikuara në Kodin e Procedurave Administrative, me përjashtim të procedurave që parashikohen nga ky ligj”.

Bazuar në këto dispozita ligjore rezulton se kërkesën për të filluar një procedurë administrative pranë Komisionerit mund ta bëjë edhe një subject, i cili nuk pretendon diskriminim në emrin e vet,

pra që nuk ka një interes legjitim të drejtëpërdrejtë të vetin. Në këtë rast që ky subjekt të legjitimohet për të bërë ankesë dhe për të filluar një procedurë administrative pranë Komisionerit duhet të provojë se është mbajtës i interesave kolektive, të cilat mund të cenohen nga procedura konkrete administrative. Një palë e tillë duhet të provojë lidhjen e detyrueshme, të drejtëpërdrejtë që duhet të ekzistojë ndërmjet veprimtarisë që ai kryen dhe çështjes së paraqitur pranë Komisionerit.

Bazuar në statutin dhe aktin e themelimit, subjekti ankues, Fondacioni “Së Bashku”, është një organizatë jofitimprurëse e krijuar, me qëllimin që t’u përgjigjet nevojave të grupeve të përjashtuara në Shqipëri, duke përfshirë personat me aftësi të kufizuara.

Sa më sipër, Komisioneri vlerëson se provohet lidhja e detyrueshme, e drejtëpërdrejtë që duhet të ekzistojë ndërmjet veprimtarisë së Fondacionit dhe çështjes që ky subject/kjo organizatë ka paraqitur.

Bazuar në këto dispozita ligjore, pala ankuese, Fondacioni “Së bashku”, në cilësinë e personit juridik, është subjekt i ligjit nr. 10221/2010 “Për Mbrojtjen nga Diskriminimi”, të ndryshuar, dhe legjitimohet për të paraqitur ankesën objekt shqyrtimi, në kuadër të përfaqësimit të interesave të gjithë grupit të personave me AK, me status tetraplegjiku, të cilët janë përfitues të VKM-së nr. 1503, datë 19.11.2003 “Për miratimin e rregullores “Për shfrytëzimin e hapësirave nga ana e personave me aftësi të kufizuara””.

Shkaku i pretenduar nga ankuesi *aftësia e kufizuar*, është shkak i mbrojtur nga neni 1, i ligjit 10 221/2010 “Për Mbrojtjen nga Diskriminimi”, të ndryshuar, ku parashikohet se:

“Ky ligj rregullon zbatimin dhe respektimin e parimit të barazisë dhe mosdiskriminimit në lidhje me racën, etninë, ngjyrën, gjuhën, shtetësinë, bindjet politike, fetare ose filozofike, gjendjen ekonomike, arsimore ose shoqërore, gjininë, identitetin gjinor, orientimin seksual, karakteristikat e seksit, jetesën me HIV/AIDS, shtatzëninë, përkatësinë prindërore, përgjegjësinë prindërore, moshën, gjendjen familjare ose martesore, gjendjen civile, vendbanimin, gjendjen shëndetësore, predispozicionet gjenetike, pamjen e jashtme, aftësinë e kufizuar, përkatësinë në një grup të veçantë, ose me çdo shkak tjetër.”

Bazuar në nenin 3, pika 2, të ligjit nr. 10221/2010 “Për Mbrojtjen nga Diskriminimi”, të ndryshuar, parashikohet se:

“2. “Diskriminim i drejtpërdrejtë” është ajo formë diskriminimi që ndodh kur një person ose grup personash trajtohen në mënyrë më pak të favorshme sesa një person tjetër, ose një grup tjetër personash në një situatë të njëjtë a të ngjashme, bazuar në cilindo shkak të përmendur në nenin 1 të këtij ligji”.

Bazuar në nenin 7, pika 1, të Ligjit nr. 10221/2010 “Për Mbrojtjen nga Diskriminimi”, të ndryshuar, mbrojtja nga diskriminimi garantohet ndaj çdo veprimi ose mosveprimi të autoriteteve publike ose personave fizikë a juridikë, që marrin pjesë në jetën dhe sektorët publikë ose privatë, që krijojnë baza për mohimin e barazisë ndaj një personi apo grupi personash, ose që i ekspozon ata ndaj një trajtimi të padrejtë dhe jo të barabartë, kur ata ndodhen në rrethana të njëjta ose të ngjashme, në krahasim me persona të tjerë ose grupe të tjera personash.

Mbrojtja nga diskriminimi në fushën e ofrimit të të mirave dhe shërbimeve, gëzon një mbrojtje të veçantë në kuadër të Kreut IV, të ligjit nr. 10221, datë 04.02.2010 “Për Mbrojtjen nga Diskriminimi”, të ndryshuar.

Konkretisht në nenin 20, pikat 1 dhe 2, të po këtij ligji, përcaktohet se:

“1. Personi fizik ose juridik që ofron të mira apo shërbime për publikun, me pagesë ose jo, ndalohet të diskriminojë një person tjetër, i cili kërkon t'i arrijë ose t'i përdorë ato

a) duke refuzuar t'i japë një personi apo grupi personash të mira apo shërbime për shkaqet e përmendura në nenin 1 të këtij ligji;

b) duke refuzuar t'i ofrojë një personi të mira apo shërbime në mënyrë të ngjashme, ose me cilësi të ngjashme, ose në kushte të ngjashme me ato në të cilat këto të mira apo shërbime i ofrohen publikut në përgjithësi.

2. Pika 1 e këtij neni zbatohet veçanërisht për: ...

c) kontributin dhe mundësinë për të përfituar të mira nga skemat e mbrojtjes shoqërore, duke përfshirë asistencë sociale, sigurime shoqërore, mbrojtje të fëmijëve, përfitim për shkak të aftësisë së kufizuar, apo ndonjë skemë tjetër të mbrojtjes sociale ose avantazh tjetër social të ofruar për publikun...”

Ankesa e paraqitur është në përputhje me kërkesat e nenit 33, pika 3, të ligjit nr.10221/2010 “Për Mbrojtjen nga Diskriminimi”, të ndryshuar dhe u pranua për shqyrtim, pasi nuk ekziston asnjë nga shkaqet për mospranim të përcaktuara nga neni 33, pika 4, të po këtij ligji.

Në zbatim të parashikimeve ligjore, të neneve 32 dhe 33, të ligjit nr. 10 221/2010 “Për Mbrojtjen nga Diskriminimi”, të ndryshuar, Komisioneri ka shqyrtuar çështjen duke ndërmarrë hapat si më poshtë:

1. Nëpërmjet shkresës nr. 1699/1 prot., datë 16.12.2022, nga ana e KMD-së i është kërkuar informacion Raiffeisen Bank/selisë qendrore dhe degës Kavajë, si palë kundër së cilave është paraqitur ankesa.

Në përgjigje të shkresës së sipërcituar, Drejtoria e Përgjithshme e Raiffeisen Bank sh.a, me anë të shkresës nr. 37238/1 prot., datë 30.12.2022, ndër të tjera, ka informuar Komisionerin, si më poshtë vijon:

“Raiffeisen Bank sh.a ka ndërmarrë të gjitha masat për të ndërtuar brenda një kohe të shkurtër një rampë në godinën e degës së Raiffeisen Bank sh.a Kavajë, pasi nga pikëpamja ndërtimore është plotësisht e mundur një gjë e tillë.

Masat e ndërmarra nga ana e Bankës konsistojnë në sa më poshtë:

1. *Është bërë inspektimi dhe rilevimi i hapësirës për ndërtimin e rampës për të mundësuar aksesin normal të personave me aftësi të kufizuar. Është kryer inspektimi dhe matjet lidhur me instalimin e rampës.*
2. *Është përgatitur projekti arkitektonik i ndërtimit të rampës sipas standardit, si dhe është përgatitur projekti fillestar për ndërtimin e rampës.*
3. *Është përgatitur dokumentacioni për marrjen e lejes së ndërtimit dhe aplikimi në Bashkinë Kavajë, bazuar në VKM nr. 408, datë 13.05.2015 “Për miratimin e rregullores së brendshme të zhvillimit të territorit”. Gjithashtu është bërë aplikimi në datën 19.12.2022 në ASHK, për dokumentacionin e rifreskuar të pronësisë së objektit.*
4. *Është bërë sigurimi i materialeve/aksesorëve të nevojshëm për të plotësuar standardin e kërkuar. Në këtë kuadër, do të kërkojmë paraprakisht edhe suportin dhe bashkëpunimin e Fondacionit”.*

Raiffeisen Bank sh.a, ka informuar Komisionerin se, ndërtimi i rampës do të përfundojë brenda një periudhe të shkurtër, duke siguruar në këtë mënyrë plotësimin e standardeve të kërkuara në lidhje me aksesueshmërinë fizike të personave me aftësi të kufizuar.

Gjithashtu, Raiffeisen Bank sh.a është shprehur se gjatë gjithë këtij procesi, do të njoftojë në vazhdimësi edhe Fondacionin “Së Bashku”, në lidhje me ecurinë e procedurave për marrjen e

lejeve përkatëse, si dhe në lidhje me punimet që do të kryhen për ndërtimin e rampës në degën e Raiffeisen Bank sh.a Kavajë.

Raiffeisen Bank sh.a ka dërguar pranë Komisionerit, kopje të *“Projektit të ndërtimit të rampës në degën e Raiffeisen Bank sh.a Kavajë”*.

2. Në zbatim të parimit të kontradiktoritetit e transparencës, për një gjykim sa më të drejtë të çështjes, Fondacionit “Së Bashku”, i janë dërguar nëpërmjet e-mailit², përgjigjja shkresore dhe dokumentacioni e fotot bashkëlidhur, nga ana e subjektit Raiffeisen Bank sh.a.

Pasi është njohur me qëndrimin e provat e sjella nga subjekti sipërcituar, përfaqësuesja e Fondacionit “Së Bashku”, nëpërmjet emailit të dërguar me datë 06.01.2023, është tërhequr nga ankesa e bërë pranë KMD-së, pasi ka vlerësuar reagimin e shpejtë të Raiffeisen Bank sh.a dhe masat e ndërmarra prej tyre, pas ndërmjetësimit të Komisionerit, për konsiderimin dhe zgjidhjen përfundimtare të çështjes së aksesueshmërisë në godinën e Raiffesien Bank, dega Kavajë, në zbatim të kritereve teknike të përcaktuara në VKM nr. 1503, datë 19.11.2003 *“Për miratimin e rregullores “Për shfrytëzimin e hapësirave nga ana e personave me aftësi të kufizuara”*”.

Komisioneri konstaton se procedura administrative konkrete ka filluar mbi bazën e ankesës së paraqitur nga Fondacioni “Së Bashku”, i cili është tërhequr nga ankesa, pasi falë ndërhyrjes në KMD-së, është arritur qëllimi për të cilin kjo OJF kishte depozituar këtë ankesë.

Në këto kushte, Komisioneri vlerëson se qëllimi për të cilin ishte filluar hetimi administrativ është përmbushur në thelb, dhe në referencë të nenit 33, pika 9, të ligjit 10221/2010 *“Për Mbrojtjen nga Diskriminimi”*, të ndryshuar, ku parashikohet se: *“Kur e sheh të përshtatshme, Komisioneri kërkon të arrijë marrëveshje pajtimi mes ankuesit dhe personit kundër së cilit është paraqitur ankesa”*, KMD vlerëson se është arritur efektiviteti dhe qëllimi për të cilin ishte iniciuar ankesa.

Në nenin 90/3 të ligjit nr. 44/2015 *“Kodi i Procedurave Administrative i Republikës së Shqipërisë”* parashikohet përfundimi i procedurës administrative: *“Procedura administrative, e nisur me kërkesë apo kryesisht, deklarohet e përfunduar pa një vendim përfundimtar për çështjen, në rastet e parashikuara në nenet 93-96 të këtij Kodi. Deklarata e përfundimit të procedurës administrative, pa një vendim përfundimtar për çështjen, përbën akt administrativ”*.

Njëkohësisht, në referencë të nenit 94/1, të ligjit nr. 44/2015 *“Kodi i Procedurave Administrative i Republikës së Shqipërisë”*, i cili parashikon se: *“Si rregull, në procedurën administrative të nisur me kërkesë, organi publik deklaron përfundimin e saj pa një vendim përfundimtar për çështjen, nëse pala që ka paraqitur kërkesën e tërheq atë”*, Komisioneri deklaron përfundimin e saj pa një vendim përfundimtar.

² Dërguar nga inspektori i çështjes nëpërmjet e-mailit të datës 06.01.2023.

PËR KËTO ARSYE:

Mbështetur në nenin 90/3 dhe 94/1, të ligjit nr. 44/2015 *“Kodi i Procedurave Administrative i Republikës së Shqipërisë”*, nenin 1, nenin 7, pika 1, neni 20 dhe 21, pika 1, nenin 32, pika 1, shkronja a) e nenin 33, pikat 9-10, të ligjit nr. 10221, datë 04.02.2010 *“Për Mbrojtjen nga Diskriminimi”*, të ndryshuar, Komisioneri për Mbrojtjen nga Diskriminimi,

V E N D O S I:

1. Të deklarojë të përfunduar procedurën administrative për shqyrtimin e ankesës nr. 196, datë 15.12.2022, të Fondacionit “Së Bashku”, pasi është arritur efektiviteti dhe qëllimi, për të cilin kishte filluar procedura hetimore.
2. Drejtoria e Përgjithshme e Raiffeisen Bank sh.a dhe Raiffeisen Bank sh.a, dega Kavajë, në përfundim të ndërtimit të rampës në godinën e kësaj të fundit, të informojnë Komisionerin lidhur me zbatimin e kriterëve të aksesueshmërisë, sipas VKM nr. 1503, datë 19.11.2003 *“Për miratimin e rregullores “Për shfrytëzimin e hapësirave nga ana e personave me aftësi të kufizuara”*”. Të depozitojnë pranë KMD-së dokumentacionin përkatës dhe fotot ilustruese, lidhur me respektimin e kriterëve teknike e ligjore të aksesueshmërisë, sipas VKM-së respektive.
3. Kundër këtij vendimi lejohet ankim në Gjykatën Administrative të Shkallës së Parë Tiranë, brenda 45 ditëve nga marrja dijeni.

KOMISIONERI

Robert GAJDA